

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**S. Avrelii Avgvstini Hippoensis Episcopi Et S. R. E.
Doctoris Vita**

Lancilottus, Corneille

Antverpiæ, 1616

Cap. XXVI. Summa eius humilitas, & conscientiæ teneritudo, quam etiam
vel à specie mali seruare studuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42857

CAPVT XXVI.

Summa eius humilitas , & conscientiae tenuitudo , quam etiam vel à specie malis seruare studuit .

QVAMVIS autem eis omnibus virtutibus , quæ viro sancto dignæ sunt , ornatusimus fuit , tamen singularis eius animi demissio præ ceteris primas ferre videtur . Patuit hæc præsertim ex liberâ peccatorum confessione : nam cum hominibus naturâ comparatum sit (quod est Iobi 31.) malefacta propria tegere silentio ; ille toti posterrati , velut in theatro patenti , conscientiæ propriæ simulacrum expressum in libris Confessionum inaudito reliquit exemplo : & quæ coram uno mortali secretò referte peccata nos formidamus , ille mortalibus omnibus palam facere non erubuit . Adhæc , si quando minimos etiam næuos contraxisset , apud Sacerdotem eorumdē confessionem instituit , alios ut se imitarentur exemplo suo prouocans . *Quoniam enim insudat aqua per angustas rimulas naniculae nostræ , ne impleatur sentina , & cymba mergatur , non cessetur à nautis , abluant manus , & quotidie quod nautæ faciunt , exhauriantur sentinae . & infra , facilem spondens delictorum veniam , Fac , ait , incertum esse , utrum*

N igno-

Hom 42.
lib. 50.
homil.

ignoscat Deus; quid perdit cùm supplicat Deo,
 qui salutem perdere non dubitauit, cùm offend-
 eret Deum? Quis enim certus est, quod &
 Imperator ignoscat? & tamen pecunia fun-
 ditur, maria transmeantur, procellarum in-
 certa subeuntur, & pænè ut mors euitetur,
 mors ipsa suscipitur: supplicatur deinde per
 homines homini: sine dubitatione fiunt ista,
 cùm sit dubium quo fine proueniant. Et ta-
 men certiores sunt claves Ecclesiæ, quam cor-
 da Regum; quibus clauibus quodcumque in
 terrâ soluitur, etiam in cælo solutum promit-
 titur: & multo est honestior humilitas, quæ se
 quis humiliat Ecclesiæ Dei, & labor minor
 imponitur, & nullo temporalis mortis peri-
 culo mors æterna vitatur. Quo consilio, ut
 illa quæ conuersionem antecesserunt gra-
 uia referre non dubitauit, sic etiam post ac-
 ceptum Baptismum, leuissima quæque er-
 rata, quæ plerisque mortalibus vix peccata
 videri possint, in se reprehendens, clauibus,
 ut iam dictum est, Ecclesiæ subiecit. Credo
 equidem per rimam in sole volitantis pul-
 uisculos obseruantibus simile viro sancto
 contigisse, dum à conscientiâ tam purâ
 tamque limpidâ rationem rerum minutissimarum exposiceret. Inde sui ipsius accu-
 fatio, quod inter vescendum forte bolum
 aliquem dederit voluptati: inde quod ali-
 quan-

*Leuissima
D. Augu-
stini errata*

quando in Ecclesiâ concentu vocum magis , quâm sensu fuerit oblectatus : quod Lib. 10.
 casu leporem plagis implicatum , & muscam Confess.
 araneæ telis inhærentem curiosius c. 35. & ali- contemplabi.

tus fuerit : quod item sole ad meridiem clarissimè resplendente, delectationi quæ ex intuitu lucis est , plus indulserit. Huiusmodi nœuos minutissimos obseruare solito , quanta putamus religio fuissest , dies vel septimanas inani corporis oblectationi tribuere , in S. Basilius
 multam lucem stertere , risus aut cachinnos epist. ad
 immodicos (quæ res animi tenorem vel S. Gregor.
 maximè dissoluit) edere ? Quæ peccata illi Enarrat. in
 non putant , qui non habet olfactum animæ Psal. 37.
 sanum , Augustino verò plurimum erant horrori , tum propter ingenitam fœditudinem , tum propter diuinæ consolationis , quod adferunt , detrimentum. Ut enim minimæ sordes oculum lœdunt , ita conscientiæ mentisque illam suavitatem leuis culpa tollit : eademque nostrum decus ita exterminat , ut ab illius sponsi speciosi præ filiis hominū castissimis amplexibus separet. Quamvis enim , ut ibi prosequitur , animam letifero vulnere delicta venialia non afficiant , reddunt tamen eam maculosam , ac velut scabie infectam . Quare nec inulta remanebunt peccata siue parua , siue magna ; quia aut homine pœnitente , aut Deo iudicante plectuntur.

N 2 tur.

Lib. 50. ho-
mil. c. 3.
hom. 50.

Venialis
peccati
dispensatio.

In Senten.
cap. 210.

Lib. 50. tur. Atque ideo per quotidianum examen
hom. c. 4. conscientia ascendat homo aduersum se tri-
hom. 50. bunal mentis suae, & constituto in corde iu-
Quotidia- dicio, adsit accusatrix cogitatio, testis con-
num con- scientia, carnifex timor. Inde quidam san-
scientia examen in- stituendū. quis animi consitentis per lacrymas profluat,
stituendū. quo velut sacrificio Deus reconciliatur. Alio-

Lib. 50. quin his adhuc interspersi, per fluuiū igneum
hom. 16. & vada feruentibus globis horrida transi-
bunt: quanta fuerit peccati materia, tanta
& pertransiendi mora; quantum exegerit
culpa, tantum sibi ex homine vindicabit que-
dam flammæ rationabilis disciplina; & quan-
tum stulta iniquitas suggesterit, tantum sa-

Primit pec piens pœna deseniet. Huiusmodi maxime
cata tenta diuini amoris considerationibus, tantoper
tionibus re sistendum. re vel à minimis offensiunculis se abstinuit,
vt etiam quoad posset, primis suggestioni-

Enarrat. bus peccandi ratione omni obfisteret. Mul-
in Psal. 36 ta, ait, ago in cogitationibus meis pugnans
aduersus malas suggestiones meas, & habens
conflictationem diuturnam & propè conti-
nuam cum temptationibus inimici subuertere
me volentis. A mortifero verò peccato tan-
tum abhorrebat, vt nec ob quæcumque
huius vitæ commoda quemquam admit-
tere posse dictitaret. Sic enim scribit Tra-
statu in Ioannem 51. Cùm caussæ articulus
venerit, ut hæc conditio proponatur, aut fa-
cien-

ciendum esse contra Dei præceptum, aut ex potius mors
 hac vitâ migrandum; ibi eligat homo Deo di-^{oppeten-}
 lecto emori, quâm Deo offendere viuere. Et ali-<sup>da, quâm
 peccatum</sup>
 bi: Nihil delectabilius Deo: nam in homine ^{mortale cō-}
 sunt quæ offendant, per amicitiam tamen co-^{mittēdum.}
 gis te, ut etiam illa quæ offendunt in homine,<sup>Lib. 50.
 hom. 38.</sup>
 toleres per amicitiam. Si ergo non debes pro-
 pter quædam toleranda dissoluere amicitiam;
 Dei amicitia quibus rebus debet cogi, ut dis-
 soluatur à te? Quam rem à multis præpo-
 sterè fieri dolens, Habet, inquit, hoc vehe- In Psal. 35.
 menter execrandum malum nimius amor vi-
 tæ istius, quod multi dum volunt paulò diu-
 tius viuere, grauiter offendunt Deum, apud
 quem est fons vitiæ: atque ita dum ab iis fru-
 strâ qui necessarius futurus est vitiæ finis me-
 tuitur, illinc prohibentur ubi sine fine viui-
 tur. Ita censuit & seruavit in primis ipse, Omnis etiā
 dein ceteros homines, ut quâm maximè <sup>species mali
 fugienda.</sup>
 peccatum, nec ipsum solum, verum etiam
 omnem peccati speciem diligentissimè fu-
 gerent, priuatim & pro concione est fre-
 quenter adhortatus. Eorum tamen in se
 crudelitatem est vehementer infectatus, qui
 reprehensi propter offendentes palam ad-
 missas, aiunt sibi coram Deo conscientiam
 sufficere. *Quisquis*, scribit, à criminibus fla- Li. De bo-
 gitiorum atque facinorum vitam suam cu- no viduit.
 stodit, sibi benè facit: *quisquis* etiam famam,^{cap. 22.}

N 3.

& in

& in alios misericors est. Nobis enim necessaria est vita nostra, aliis fama nostra. Ut verò *Valida con-*
tra peccatū in peccata non labamur, memoriam Christi in nobis crucifixi plurimū valere dicebat, eamque debere peccatum cogitanti occurrere. Insuper utilissimā esse frequenter exomologesim, & S. Eucharistiæ sumptionem, quod ex utroq; Sacramento, tamquam de pretiosissimo vase, hauriantur medicamenta animæ sanitati accommoda: præsertim verò robur ad impetus diaboliarum insidiarum fortiter excipiendum. Siquidem cælestis ille panis confirmat cor hominis, & vinum illud germinat virgines. Neque minimas habet vires oratio: quæ & familiaris ipsi fuit in hæc verba: *Da quod iubes Domine, & iube quod vis: continentiam iubes, perseverantiam iubes, da quod iubes, & iube quod vis.* Ita futurū videbat, ut homines à peccatis, præsertim maioribus, arcerentur.

Zach. 9.

Lib. 10.
Confess.
cap. 29.
& 31.

CAPUT XXVII.

Hæretorum reductioni vehementissime infusat.

HÆRETICOS & ab Orthodoxæ regulâ fidei deerrantes ingenti labore conatus est ad viam veritatis reducere. Atque cum hæresiarchis, & iis qui præfractæ fuerant